

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

ವಾರದ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು

KAS, FDA/SDA/PDO/ GROUP C,
PSI/PC, TEACHER'S EXAMS

ಕನ್ನಡ & English

By- ನಂದನ್ ಸರ್

June 3rd Week 2026

- ಬಿಸ್ಕಾ ಮುಂಡಾ
- ಹಿಂದೂ ಕುಶ್ ಹಿಮಾಲಯ (HKH)
- ಕಲ್ಪಿಧಲು ವಿನಿಮಯ ನಿಯಮಗಳು, 2026
- ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳು (Dark Patterns)
- ಬೇಸಿಗೆಯ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಳ-ಮಟ್ಟದ ಓರೋನ್
- ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್
- ನವಾಚಾರ್ ಮಂತ್ರ ಉಪಕ್ರಮ
- ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿ (Price Stabilisation Fund)
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ E85 ಇಂಧನ ಅಳವಡಿಕೆ
- ಗರ್ಭಧಾರಣೆಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಭ್ರೂಣ ಲಿಂಗ ಪತ್ತೆ ನಿಷೇಧ (PCPNDT) ಕಾಯ್ದೆ
- ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ (ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ) ಕಾಯ್ದೆ, 1958
- ಪೋಕ್ಸೊ (POCSO) ಪ್ರಕರಣ : 142ನೇ ವಿಧಿ ಬಳಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ
- ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಶಿಗಿಲ್ಲಾಸಿಸ್ ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ
- ಹಿಮಾರ್ಸ್ (HIMARS)
- ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ (FCRA)
- ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಪರ್ವ
- ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕುಶ (Project Kusha)
- ಸ್ವದೇಶಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಾದರಿ 'ವರ್ಯಾ' (Varya)
- ಹವಳ ದಿಬ್ಬಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರ: ನಿಕೋಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ತಾಣಗಳ ಗುರುತು
- ಭಾರತ - ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆ
- ಬಿಟುಮೆನ್ (Bitumen)

- ಕ್ಸುವಾನ್‌ಜಾಂಗ್ (ಹ್ಯುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್) ಅವರ ದಾಖಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ
- ಕ್ವೀನ್ ಪೈನಾಪಲ್ (Queen Pineapple)
- ಡೆಂಗ್ಯೂ ಲಸಿಕೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಳವಳಗಳು
- ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ GI ಮಾನ್ಯತೆ
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ಬಾಂಧವ್ಯವು ಸಮಗ್ರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
- ಯುದ್ಧಾಂತ್ಯ: ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ ತೆರೆಯಲು ಅಮೆರಿಕ-ಇರಾನ್ ಒಪ್ಪಂದ
- 'ಸರ್ವಾಪ್ಯಾಕ್': ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ
- ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ನಿಷೇಧ : IT ಕಾಯ್ದೆ 2000 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 69A
- ಆಪರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ
- ಆಧಾರ್ 'ದುರ್ಬಳಕೆ'
- ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೇಸರಿ
- ಇರಾನ್-ಅಮೆರಿಕ ಶಾಂತಿ ಒಪ್ಪಂದ
- ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಕ್ರೆಡಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ
- NPCI ನಿಂದ 'ಡೂನಿಕ್ಸ್' ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಬಿಡುಗಡೆ
- 'ಶಿ-ಬಾಕ್ಸ್ 2.0' ಪೋರ್ಟಲ್ (SHe-Box 2.0 Portal)
- ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ (Dark Web)
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ರೋಜ್‌ಗಾರ ಯೋಜನೆ (PM-VBRY)
- QS ಜಾಗತಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ 2027
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರ 2.0
- ಖಾನ್ ಕ್ವೆಸ್ಟ್ (KHAAN QUEST) 2026 ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

Watch Insta ವಿದ್ಯಮಾನ Video

 INSTA KAS

080 69 405 206

www.insightsonindia.com

INSTA ವಿದ್ಯಮಾನ

WEEKLY CURRENT AFFAIRS

JUNE 3RD WEEK 2006

ಬಿಸಾಫ ಮುಂಡಾ
ಇತಿಹಾಸ , ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಧರತಿ ಆಬಾ ಭಗವಾನ್ ಬಿಸಾಫ ಮುಂಡಾ ಅವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ (ಹುತಾತ್ಮರಾದ ದಿನದ) ಅಂಗವಾಗಿ ಗೌರವ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

'ಬಿಸಾಫ ಮುಂಡಾ'ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

- ಇವರು 1874 ರಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಉಲಿಹಾಟು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಇವರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಕ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿದ್ದರು.
- ಇವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ 'ಧರತಿ ಆಬಾ' (ಭೂಮಿಯ ತಂದೆ) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇವರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಸ್ವಯಂ-ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು 'ಖಂಟ್‌ಕಟ್ಟಿ' (ಸಮುದಾಯದ ಭೂ ಹಕ್ಕುಗಳು) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮರುಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ 'ಉಲ್ಲುಲನ್' ಅಥವಾ 'ಮಹಾನ್ ದಂಗೆ' (Great Tumult) ಯಂತಹ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು (1899-1900) (ಇದನ್ನು ಮುಂಡಾ ದಂಗೆ (1895-1900) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ) ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.

- ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕಠಿಣ ಭೂ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಶೋಷಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಇವರು ಮುಂಡಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿದರು.
- ಇವರು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಕ್ತವಾದ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ಆಡಳಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.
- ಇವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಂದನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟರು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ 25 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಂಚಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹುತಾತ್ಮರಾದರು.

ಜನಜಾತೀಯ ಗೌರವ ದಿವಸ್

- ಜನಜಾತೀಯ ಗೌರವ ದಿವಸ್ ಅನ್ನು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ನೀಡಿದ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲು ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ವಿಶೇಷ ದಿನವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ಮಾಡಿದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬರುವ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಜನಜಾತೀಯ ಗೌರವ ದಿವಸ್‌ಗಾಗಿ ನವೆಂಬರ್ 15 ಅನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಈ ದಿನಾಂಕವು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ 'ಭಗವಾನ್' ಎಂದು ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುವ ಶ್ರೀ ಬಿಸಾಫ ಮುಂಡಾ ಅವರ ಜನ್ಮ ಜಯಂತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪಿಎಂ ಜನಜಾತಿ ಆದಿವಾಸಿ ನ್ಯಾಯ ಮಹಾ ಅಭಿಯಾನ

- ಉದ್ದೇಶ: ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಬುಡಕಟ್ಟು ಗುಂಪುಗಳ (PVTGs) ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ತಲುಪಿಸುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ಸಂಕಲ್ಪ ಯಾತ್ರೆ: ಇದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳಿಸಲು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂ ಕುಶ್ ಹಿಮಾಲಯ (HKH)

ಭೂಗೋಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- HKH ಮಾನ್ಸೂನ್ ಔಟ್‌ಲುಕ್ 2026 ರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2026 ರ ಮುಂಗಾರು ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಕುಶ್ ಹಿಮಾಲಯ (HKH) ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ವಾಡಿಕೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಮತ್ತು ವಾಡಿಕೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನ ಇರಲಿದೆ ಎಂದು ಮುನ್ಸೂಚನೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಿಂದೂ ಕುಶ್ ಹಿಮಾಲಯ(HKH)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- HKH ಪರ್ವತಗಳು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಭೂತಾನ್, ಚೀನಾ, ಭಾರತ, ನೇಪಾಳ, ಮ್ಯಾನ್ಮಾರ್ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3,500 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿವೆ.
- ಈ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಏಷ್ಯಾದ 'ಜಲ ಗೋಪುರಗಳು' (Water Towers of Asia) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ,

ಏಕೆಂದರೆ ಇವು ಈ ಖಂಡದ 10 ಪ್ರಮುಖ ನದಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿವೆ (ಅವುಗಳೆಂದರೆ: ಅಮು ದಾರ್ಯಾ, ಸಿಂಧೂ, ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ, ಇರಾವದಿ, ಸಾಲ್ವೀನ್, ಮೇಕಾಂಗ್, ಯಾಂಗ್ಸಿ, ಹಳದಿ (ಎಲ್ಲೋ) ನದಿ ಮತ್ತು ತಾರಿಮ್).

- ಈ ನದಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು HKH ಪ್ರದೇಶದ 240 ಮಿಲಿಯನ್ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸಿಹಿನೀರಿನ ಆಧಾರವಾಗಿವೆ.

ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಿನಿಮಯ ನಿಯಮಗಳು, 2026

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಸಚಿವಾಲಯವು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಿನಿಮಯ ನಿಯಮಗಳು, 2026 (Coal Exchange Rules, 2026) ಅನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ್ದು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಆಧಾರಿತ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಇದು ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರ

- ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರವು ಒಂದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಉತ್ಪಾದಕರು, ಗ್ರಾಹಕರು, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾಲುದಾರರು ಪಾರದರ್ಶಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ - ಇದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಿನ ದರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಡಲು ವಲಯ

- ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಡಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಐದನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಪಿಡಲು ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಂಧನ ಅಗತ್ಯದ ಸುಮಾರು 55% ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸುಮಾರು 70% ರಷ್ಟು ಕಲ್ಪಿಡಲನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಕಲ್ಪಿಡಲು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಒಡಿಶಾ, ಜಾರ್ಖಂಡ್, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳು (Dark Patterns)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ವರದಿಯೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿನ ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳಿಂದಾಗಿ (Dark patterns) ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಾಹಕರು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ₹25,000 ಕೋಟಿಯಿಂದ ₹28,000 ಕೋಟಿಗಳಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ - ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಇಂಟರ್‌ಫೇಸ್ (UI) ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಅನುಭವದ (UX) ವಿನ್ಯಾಸಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಗ್ರಾಹಕರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಂತಹ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ, ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ.
- 'ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ಸ್' (Dark patterns) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು 2010 ರಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾರಿ ಬ್ರಿಗ್ನುಲ್ (Harry Brignull) ಅವರು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದರು.
- ಇದು ಡ್ರಿಪ್ ಪ್ರೈಸಿಂಗ್ (drip pricing), ಮರೆಮಾಚುವ ಜಾಹೀರಾತು (disguised advertising), ಬೇಟ್ ಅಂಡ್ ಕ್ಲಿಕ್ (bait and click), ಆಯ್ಕೆಗಳ ಕುಶಲ ನಿರ್ವಹಣೆ

(choice manipulation), ಸುಳ್ಳು ತುರ್ತುಸೃಷ್ಟಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು (false urgency) ಮತ್ತು ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಕಾಳಜಿಗಳಂತಹ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮೋಸಗೊಳಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು:
 - ಇವು ಬಳಕೆದಾರರು ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಕ್ತ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.
 - ಇವು ಬಳಕೆದಾರರ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಆಯ್ಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
 - ಇವು ಗ್ರಾಹಕರು ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅಥವಾ ಅನಗತ್ಯ ದತ್ತಾಂಶ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.
 - ಇವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಪನಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಗ್ರಾಹಕರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾರತದ ಕಾನೂನುಗಳು:

- ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2019 ಮತ್ತು CCPA ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, 2023: ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆಯು, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಲ್ಲದ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಕ್ಕೆ (CCPA) ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ CCPA ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, 2023 (CCPA Guidelines, 2023): ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಸುಳ್ಳು ತುರ್ತುಸೃಷ್ಟಿ (false urgency), ಬ್ಯಾಸ್ಕೆಟ್ ಸ್ನೀಕಿಂಗ್ (basket sneaking), ಕನ್ಫಿರ್ಮ್ ಶೇಮಿಂಗ್ (confirm shaming) ಮತ್ತು ಚಂದಾದಾರಿಕೆ ಟ್ರಾಪ್‌ಗಳಂತಹ (subscription traps) ವಂಚನೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತವೆ.
- ಗ್ರಾಹಕ ಸಂರಕ್ಷಣಾ (ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್) ನಿಯಮಗಳು, 2020: ಈ ನಿಯಮಗಳು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬೆಲೆ, ಜಾಹೀರಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಷರತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ, ಜೊತೆಗೆ ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್

ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.

- **ಡಿಜಿಟಲ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2023 (DPDP Act, 2023):** ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ದತ್ತಾಂಶ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಮುಕ್ತ, ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಬಳಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಡಾರ್ಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್‌ಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಬೇಸಿಗೆಯ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ಕೆಳ-ಮಟ್ಟದ ಓಝೋನ್ ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- **2026** ರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾರತೀಯ ನಗರಗಳು ಬೇಸಿಗೆಯ ತೀವ್ರ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವು, ಇದು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (GRAP) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1ನೇ ಹಂತದ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಮರು-ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಬೇಸಿಗೆಯು ಕೆಳ-ಮಟ್ಟದ ಓಝೋನ್‌ಗೆ ಹೇಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ?

- ಕೆಳ-ಮಟ್ಟದ ಓಝೋನ್ (Ground-level ozone) ಒಂದು ದ್ವಿತೀಯಕ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕವಾಗಿದೆ (secondary pollutant) ಮತ್ತು ಇದು ನೇರವಾಗಿ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ರಚನೆ - ವಾಹನಗಳಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ಗಳು (NOx) ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಬಣ್ಣಗಳು, ದ್ರಾವಕಗಳು ಹಾಗೂ ಇಂಧನ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಬರುವ ಬಾಷ್ಪಶೀಲ ಸಾವಯವ ಸಂಯುಕ್ತಗಳು (VOCs) ಪ್ರಬಲವಾದ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದಾಗ ಇದು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಬಿಸಿ ಬೇಸಿಗೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಷ್ಣಮಾರುತಗಳು ಈ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು

ವೇಗಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಗಲಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಓಝೋನ್ ಮಟ್ಟಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ.

- ಓಝೋನ್ ಮತ್ತು ಕಣಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯವು (particulate matter) ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು, ವೃದ್ಧರು ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾದ ಉಸಿರಾಟದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (GRAP)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- **ಉದ್ದೇಶ** - ಇದು ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚ್ಯಂಕ (AQI) ಮಟ್ಟಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ದೆಹಲಿ-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ (Delhi-NCR) ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ತುರ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ಗುಂಪಾಗಿದೆ.
- **ಅನುಷ್ಠಾನ** - ಇದನ್ನು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (EPCA) ರೂಪಿಸಿತು ಮತ್ತು **2021** ರಿಂದ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗವು (CAQM) ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
- **AQI** ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ **GRAP** ಅನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:
 - ಹಂತ I - ಕಳಪೆ (AQI **201-300**)
 - ಹಂತ II - ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ (AQI **301-400**)
 - ಹಂತ III - ಕಠಿಣ (AQI **401-450**)
 - ಹಂತ IV - ಅತ್ಯಂತ ಕಠಿಣ (Severe+) (AQI **>450**)

ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗ (CAQM)ದ ಬಗ್ಗೆ

- **ರಚನೆ:** ಇದನ್ನು **NCR** ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗ ಕಾಯ್ದೆ, **2021** ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ವ್ಯಾಪ್ತಿ:** ಇದರ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ದೆಹಲಿ, ಹರಿಯಾಣ, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಹಿಂದಿನ **EPCA** ಅನ್ನು ಬದಲಿಸುವ ಮೂಲಕ, ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ

ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಭೂಗೋಳ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತೀಯ ಹವಾಮಾನ ಇಲಾಖೆಯು (IMD) ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಆಗಮನವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ (ಜೂನ್ 4, 2026).
- ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದ ಅಧಿಕೃತ ಆರಂಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ (Southwest Monsoon)

- ಆರಂಭ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮನ : ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಋತುವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೂನ್ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದಿಂದ ತೇವಾಂಶ ಭರಿತ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತರುವ ನೈಋತ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಮಾರುತಗಳ ಆಗಮನವು ಮಾನ್ಸೂನ್ ಆರಂಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಾನ್ಸೂನ್‌ನ ಹಿಂದಿರುಗುವಿಕೆಯು ಅಥವಾ ನಿರ್ಗಮನ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೆ ಸಂಭವಿಸುವ ಈಶಾನ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್ (Northeast monsoon), ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮಳೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ.
- ಮಾನ್ಸೂನ್ ಗತಿಶೀಲತೆ: ಎಲ್ ನಿನೋ (El Niño) ಮತ್ತು ಲಾ ನಿನಾ (La Niña) ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಮಾನ್ಸೂನ್‌ನ ಬಲ ಮತ್ತು ಹರಡುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಬಲ್ಲವು.
- ಕೃಷಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವ: ಮುಂಗಾರಿನ ಯಶಸ್ಸು ಬೆಳೆ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದೇಶದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ ನಿನೋ ಮತ್ತು ಲಾ ನಿನಾ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ	ಎಲ್ ನಿನೋ (ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಹಂತ - Warm Phase)	ಲಾ ನಿನಾ (ಶೀತ ಹಂತ - Cold Phase)
ಅರ್ಥ	ಸ್ವಾನಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗ" (Little Boy) ಎಂದರ್ಥ.	ಸ್ವಾನಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ" (Little Girl) ಎಂದರ್ಥ.
ಸಾಗರದ ತಾಪಮಾನ	ಪೂರ್ವ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಅಸಹಜ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ.	ಪೂರ್ವ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಅಸಹಜ ತಂಪಾಗುವಿಕೆ.
ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಾರುತಗಳು	ಮಾರುತಗಳು ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಅಥವಾ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತವೆ.	ಮಾರುತಗಳು ಅಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
ಭಾರತೀಯ ಮಾನ್ಸೂನ್	ಮಾನ್ಸೂನ್‌ನ ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ; ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರಗಾಲಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.	ಮಾನ್ಸೂನ್‌ನ ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ.
ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲ	ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಅಥವಾ ಸೌಮ್ಯವಾದ ಚಳಿಗಾಲವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ.	ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಚಳಿಗಾಲವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಆವರ್ತನ (Frequency)	ಪ್ರತಿ 2-7 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ; 9-12 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ.	ಪ್ರತಿ 2-7 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ; 1-3 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು.

ನವಾಚಾರ್ ಮಂತ್ರ ಉಪಕ್ರಮ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನವಾಚಾರ್ ಮಂತ್ರ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರು IIT ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ನವಾಚಾರ್ ಮಂತ್ರ ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು: ಇದನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಸಚಿವಾಲಯ (MSDE) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಶ್ರೇಣಿ-2 (Tier-2), ಶ್ರೇಣಿ-3 (Tier-3) ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವ ತಳಮಟ್ಟದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಉದ್ದೇಶಿತ ಜನಸಂಖ್ಯೆ: ಇದು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು (aspirational districts) ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಥವಾ ಅರೆ-ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ 18 ರಿಂದ 55 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ಅರ್ಹತೆ: ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅಥವಾ ಆರಂಭಿಕ ಮೂಲಮಾದರಿ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾನದಂಡಗಳು ಅನುಮತಿಸುತ್ತವೆ; ಇದಕ್ಕೆ ನೋಂದಾಯಿತ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಘಟಕ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಗಮನಹರಿಸುವ ವಲಯಗಳು: ಇದು ಕೃಷಿ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಆರೋಗ್ಯ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು MSME ಸಬಲೀಕರಣದಂತಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿ (Price Stabilisation Fund)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಅನುಸೂಚಿತ ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (Scheduled Indian Airlines) ಏವಿಯೇಷನ್ ಟರ್ಬೈನ್ ಇಂಧನ (ATF) ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ತೈಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ (OMCs) ₹10,000 ಕೋಟಿ ವರೆಗಿನ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಬಜೆಟ್ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಏವಿಯೇಷನ್ ಟರ್ಬೈನ್ ಇಂಧನ (ATF) ಬೆಲೆ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ನಿಧಿ (PSF)

- ಹಣಕಾಸಿನ ಹಂಚಿಕೆ: ಈ ನಿಧಿಗಾಗಿ ₹10,000 ಕೋಟಿ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಇಂಧನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹಠಾತ್ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಇದು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ?

- ನಿಗದಿತ ಬೆಲೆ : ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜೆಟ್ ಇಂಧನದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿಡಲು ಈ ನಿಧಿಯು ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬಫರ್ (The Buffer): ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿದಾಗ, ಈ ನಿಧಿಯು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ, ಹಣವು ನಿಧಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತದೆ.
- ನಿಯಮಗಳು: ಭಾಗವಹಿಸುವ ತೈಲ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಇಂಧನವನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 36-ತಿಂಗಳ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಈ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ E85 ಇಂಧನ ಅಳವಡಿಕೆ

ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರದಲ್ಲಿ E85 ಇಂಧನ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

E85 ಇಂಧನ (E85 Fuel)

- E85 ಎಂಬುದು 85% ಎಥೆನಾಲ್ ಮತ್ತು 15% ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ವಿವಿಧ ಎಥೆನಾಲ್-ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಮಿಶ್ರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್-ಇಂಧನ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ (flex-fuel vehicles - FFVs) ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಈ ವಾಹನಗಳು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಿನ್ನ ಇಂಧನ ಸಂಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತವು E85 ಅನ್ನು ಏಕೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದೆ?

- ಇಂಧನ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು: ಎಥೆನಾಲ್‌ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಳಕೆಯು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಆಮದು ವೆಚ್ಚ ಕಡಿತ : 2026-27ರ ಎಥೆನಾಲ್ ಪೂರೈಕೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ವಾಹನ ಮಾರಾಟದ ಕೇವಲ 1% ರಷ್ಟು E85 ಗೆ ಬದಲಾದರೆ, ಭಾರತವು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ₹195 ಕೋಟಿ ಉಳಿಸಬಹುದು.
- ರೈತರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಬೆಂಬಲ: E85 ನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಳವಡಿಕೆಯು 4 ಕೋಟಿ ಲೀಟರ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಎಥೆನಾಲ್‌ಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು: ಅಂದಾಜಿಸಲಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ E85 ಅಳವಡಿಕೆಯು CO₂ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸುಮಾರು 0.86 LMT (ಲಕ್ಷ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್) ನಿವ್ವಳ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಥೆನಾಲ್ (Ethanol)

- ಎಥೆನಾಲ್ 99.9% ಶುದ್ಧ ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಿಷ್ಟದ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಬ್ಬು, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಗೋಧಿ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು.

ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ (Ethanol Blending)

- ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣ ಎಂದರೆ ಆಂತರಿಕ ದಹನಕಾರಿ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಎಥೆನಾಲ್ ಅನ್ನು ಗ್ಯಾಸೋಲಿನ್‌ನೊಂದಿಗೆ (ಪೆಟ್ರೋಲ್) ಬೆರೆಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.
- ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಿಶ್ರಣಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:
 - E10: ಇದು 10% ಎಥೆನಾಲ್ ಮತ್ತು 90% ಗ್ಯಾಸೋಲಿನ್ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
 - E15: ಈ ಮಿಶ್ರಣವು 15% ಎಥೆನಾಲ್ ಮತ್ತು 85% ಗ್ಯಾಸೋಲಿನ್ ಅನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
 - E85: ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಥೆನಾಲ್ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದು, 85% ಎಥೆನಾಲ್ ಮತ್ತು 15% ಗ್ಯಾಸೋಲಿನ್ ಅನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಥೆನಾಲ್ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್-ಇಂಧನ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಧಾರಣೆಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಭ್ರೂಣ ಲಿಂಗ ಪತ್ತೆ

ನಿಷೇಧ (PCPNDT) ಕಾಯ್ದೆ

ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗರ್ಭಧಾರಣೆಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಭ್ರೂಣ ಲಿಂಗ ಪತ್ತೆ ನಿಷೇಧ (PCPNDT) ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಕಾಯ್ದೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು (Female foeticide) ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಲಿಂಗಾನುಪಾತವನ್ನು (Child sex ratio) ಸುಧಾರಿಸಲು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಭಾರತೀಯ ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಲಿಂಗ ಆಯ್ಕೆ ನಿಷೇಧ: ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಮೊದಲು ಅಥವಾ ನಂತರ ಮಗುವಿನ ಲಿಂಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಲಿಂಗ ಪತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ.
- ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ: ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ಭ್ರೂಣದ ಅನುವಂಶಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರು ಭ್ರೂಣದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಕಡ್ಡಾಯ ನಿಯಮಗಳು: ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ನಿಖರವಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು (Form F) ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಜಾಹೀರಾತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆ: ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯು ಜಾಮೀನು ರಹಿತ (Non-bailable) ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಪರಾಧ ಸಾಬೀತಾದರೆ 3 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ₹10,000 ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯರು ತಮ್ಮ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು (ಲೈಸೆನ್ಸ್) ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು

- ಬೇಟಿ ಬಜಾವೋ ಬೇಟಿ ಪಡಾವೋ (BBBP): ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು, ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 2015 ರಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
 - ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು ಸಹ ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಸುಕನ್ಯಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ: ಇದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಾತೃತ್ವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು: ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಹಾಲುಣಿಸುವ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತೃ ವಂದನಾ ಯೋಜನೆ (PMMVY) ಯಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಇದು ಕುಟುಂಬಗಳ ಮೇಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಾಯಿ-ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ (NHM): ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ತಾಯಂದಿರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವತ್ತ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ (ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ) ಕಾಯ್ದೆ, 1958

ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವರಾದ ಅಮಿತ್ ಶಾ ಅವರು, ಕೇವಲ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, **2027** ರ ವೇಳೆಗೆ ಬಹುತೇಕ ಇಡೀ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಿಂದ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ (ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ) ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು (AFSPA) ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಿಂಪಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಯ (AFSPA) ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಮೂಲತಃ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವು **1942** ರ ಕ್ವಿಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತ್ತು.
- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಭಾರತವು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು, ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯ (Ordinance) ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು, ನಂತರ **1958** ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತ ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಿ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಸ್ತುತ AFSPA ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ?

- ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ: AFSPA ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು "ಉದ್ವಿಗ್ನ ಪ್ರದೇಶ" (Disturbed Area) ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ಉದ್ವಿಗ್ನ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ: ನಾಗರಿಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಬಳಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವಂತಹ, ತೀವ್ರವಾದ ಅಶಾಂತಿ ಅಥವಾ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಉದ್ವಿಗ್ನ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ.

AFSPA ಕಾಯ್ದೆಯು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರಗಳು

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಥವಾ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಬಳಿಕ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುವಂತಿದ್ದರೂ 'ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲು' ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಕೇವಲ ಸಮಂಜಸವಾದ ಅನುಮಾನದ (Reasonable suspicion) ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಯಾವುದೇ ವಾರಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಆವರಣಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾನೂನು ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು (Blanket immunity) ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳನ್ನು ಹೂಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಗಮನಿಸಿ: ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ (ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ) ಕಾಯ್ದೆಯು (AFSPA) ಪ್ರಸ್ತುತ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್, ಮಣಿಪುರ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಪೋಕ್ಸೊ (POCSO) ಪ್ರಕರಣ : 142ನೇ ವಿಧಿ ಬಳಸಿದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸಂವಿಧಾನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2012 (POCSO Act) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನ ಮೇಲಿದ್ದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಸಂವಿಧಾನದ **142ನೇ** ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 142ನೇ ವಿಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 142ನೇ ವಿಧಿಯು ಯಾವುದೇ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ "ಸಂಪೂರ್ಣ ನ್ಯಾಯ" (Complete justice) ಒದಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಯಾವುದೇ ಆದೇಶ ಅಥವಾ ತೀರ್ಪನ್ನು ನೀಡಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- **ಮಹತ್ವ:** ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದರಿಂದ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅನ್ಯಾಯದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಎದುರಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಸನಾತ್ಮಕ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು (Statutory gaps) ನೀಗಿಸಲು ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು (Equitable relief) ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಧಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಲೈಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ (POCSO) ಕಾಯ್ದೆ, 2012

- ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಪ್ರವೇಶಾತ್ಮಕ (Penetrative) ಮತ್ತು ಅಪ್ರವೇಶಾತ್ಮಕ (Non-penetrative) ಲೈಂಗಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಅಶ್ಲೀಲ ಚಿತ್ರಣದಂತಹ (Child pornography) ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಂಭೀರ ಅಪರಾಧವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪೋಸೋ (POCSO)** ಕಾಯ್ದೆಯು ಲಿಂಗ-ತಟಸ್ಥ (Gender-neutral) ಕಾನೂನಾಗಿದ್ದು, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರು ಲೈಂಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ನೀಡುವ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ವಿಶೇಷ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಗೌಪ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಗಳು (In-camera trials) ಮತ್ತು ವಿಡಿಯೋ ದಾಖಲಿತ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ-ಸ್ನೇಹಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- ಲೈಂಗಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೂ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧದ ಗಂಭೀರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣ ದಂಡನೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಶಿಗಿಲ್ಲಾಸಿಸ್ ಸೋಂಕು ಹರಡುವಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 2026 ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಶಿಗಿಲ್ಲಾಸಿಸ್ (ಬ್ಯಾಸಿಲರಿ ಭೇದಿ) ಕಾಯಿಲೆಯ 85 ದೃಢಪಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು 70 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭವನೀಯ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ.

ಶಿಗಿಲ್ಲಾಸಿಸ್ (Shigellosis) ಎಂದರೇನು?

- ಶಿಗಿಲ್ಲಾಸಿಸ್ ಎಂಬುದು 'ಶಿಗಿಲ್ಲಾ' (Shigella) ಪ್ರಭೇದದ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ಹರಡುವ ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಸ್ವರೂಪದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಸೋಂಕಾಗಿದೆ.
- ಈ ಸೋಂಕು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾನವನ ಕರುಳಿನ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತೀವ್ರ ಭೇದಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಬ್ಯಾಸಿಲರಿ ಭೇದಿಗೆ (Bacillary Dysentery) ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಈ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಜ್ವರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ರೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಕ್ತ ಅಥವಾ ಲೋಳೆ ಮಿಶ್ರಿತ ತೀವ್ರ ಭೇದಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬಾಧಿತರಲ್ಲಿ ವಾಂತಿ ಮತ್ತು ವಾಕರಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾದ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೆಳೆತ ಹಾಗೂ ಹೊಟ್ಟೆನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹರಡುವ ವಿಧಾನಗಳು

- ಕಲುಷಿತಗೊಂಡ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸೋಂಕು ಮಲ-ಮೌಖಿಕ ಮಾರ್ಗದ (Fecal-oral route) ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇರುವ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಲೂ ಹರಡುತ್ತದೆ.

ಹಿಮಾರ್ಸ್ (HIMARS)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ತೈವಾನ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೈವಾನ್ ಜಲಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ (Taiwan Strait) ಹೈ ಮೊಬಿಲಿಟಿ ಆರ್ಟಿಲರಿ ರಾಕೆಟ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ (HIMARS) ಬಳಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ನೈಜ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಬಳಕೆಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು (Live-fire exercise) ನಡೆಸಿದೆ.
- ಇದು ಚೀನಾದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಬೆದರಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ರಕ್ಷಣಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಹಿಮಾರ್ಸ್ (HIMARS) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಅಮೆರಿಕ ಪೂರೈಸಿದ ಮೊಬೈಲ್ ರಾಕೆಟ್ ಆರ್ಟಿಲರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಲಾಕ್ಹೀಡ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ (Lockheed Martin) ಕಂಪನಿಯು ತಯಾರಿಸಿದೆ.

- ಇದನ್ನು ಆರು ಚಕ್ರಗಳ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮೇಲೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ಒರಟಾದ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ "ಶೂಟ್-ಅಂಡ್-ಸ್ಕೂಟ್" (Shoot-and-scoot) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ, ಅಂದರೆ ಇದು ರಾಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಶತ್ರುಗಳ ಪ್ರತಿದಾಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಸುಮಾರು 300 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಹಿಮಾರ್ಸ್ (HIMARS) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತೈವಾನ್ ಜಲಸಂಧಿಯಾದ್ಯಂತ ಗುರಿಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚೀನಾದ ಫುಜಿಯಾನ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ (Fujian Province) ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಖರವಾಗಿ ದಾಳಿ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ.

ಗಮನಿಸಿ: ರಷ್ಯಾ-ಉಕ್ರೇನ್ ಸಂಘರ್ಷದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಕ್ರೇನ್ ದೇಶವು ಈ ಹಿಮಾರ್ಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಉಕ್ರೇನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ದೀರ್ಘ-ಶ್ರೇಣಿಯ ದಾಳಿ (Long-range strike) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ದೇಶಗಳಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ (FCRA)

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾದ ವಿದೇಶಿ ದೇಶಗಳಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ತಿದ್ದುಪಡಿ (FCRA) ಮಸೂದೆ-2026, ಇದು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಮುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಅಪಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ದೇಶಗಳಿಗೆ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ (FCRA)ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಜಾರಿ: ಈ ಸಂಸದೀಯ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು 1976 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 2010 ರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

- ಉದ್ದೇಶ: ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇಂತಹ ದೇಣಿಗೆಗಳು ದೇಶದ ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಅನ್ವಯಿಸುವಿಕೆ: ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಘಗಳು, ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ (NGOs) ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ಬಂಧಗಳು: ಶಾಸಕಾಂಗದ ಸದಸ್ಯರು, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿದೇಶಿ ದೇಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.

2026 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- ಆಸ್ತಿ ಮುಟ್ಟುಗೋಲು: ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಯ (NGO) ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದರೆ, ವಿದೇಶಿ ನಿಧಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಶಾಲೆಗಳಂತಹ ಭೌತಿಕ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ರದ್ದತಿ: ಒಂದು ವೇಳೆ NGO ತನ್ನ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ನವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತಕ್ಷಣವೇ ರಾಜ್ಯವು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಸ್ತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ತನ್ನ ಸುಪರ್ದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ: NGO ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೂ, ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೊಣೆಗಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕೇಂದ್ರದ ಅನುಮೋದನೆ: ಈ ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಳೀಯ

- ಪೊಲೀಸ್ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಯಾವುದೇ NGO ವಿರುದ್ಧ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಕಡಿಮೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ: ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಗರಿಷ್ಠ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ 1 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬದಲಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ದಂಡದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವರ್ಷ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದ ನಡುವಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಮಾತುಕತೆಗಳು ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ನಡುವೆಯೂ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಭಾರತ - ನೇಪಾಳ ಗಡಿ ವಿವಾದಗಳು

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದ ನಡುವೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳಿವೆ.
- ಕಾಲಪಾನಿ, ಲಿಂಪಿಯಾಧುರಾ, ಲಿಪುಲೇಖ್ ಮತ್ತು ಸುಸ್ತಾ (Susta) ಪ್ರದೇಶಗಳು ಈ ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಭಾರತ - ನೇಪಾಳ ಸಂಬಂಧಗಳು

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳವು ಸುಮಾರು 1,751 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿವೆ.
- ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಗಡಿ: ನೇಪಾಳವು ಭಾರತದ ಐದು ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಬಿಹಾರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡ ರಾಜ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಭಾರತ-ನೇಪಾಳ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ಒಪ್ಪಂದ: ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ 1950 ರಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದ ನಡುವೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಬಾಂಧವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದೆ.
- ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರ: ಎರಡೂ ದೇಶಗಳು 'ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣ' (SURYA KIRAN) ಎಂಬ ಜಂಟಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತವೆ.
 - ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯ ಗೂರ್ಖಾ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಭಾಗಶಃ ನೇಪಾಳದ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆ: ಭಾರತವು ನೇಪಾಳದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ವಿದೇಶಿ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ (FDI) ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು 33.5% ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ಆಪರೇಷನ್ ಮೈತ್ರಿ: 2015 ರಲ್ಲಿ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಭೀಕರ ಭೂಕಂಪದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ಪಂದಿಸಿ, ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾದ 'ಆಪರೇಷನ್ ಮೈತ್ರಿ'ಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ: ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಾಯಕರು ಆಗಾಗ್ಗೆ 'ರೋಟಿ-ಬೇಟಿ' (Roti-beti) ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಎರಡು ದೇಶಗಳ ಜನರ ನಡುವಿನ ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕುಶ (Project Kusha)

ರಕ್ಷಣೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ 'ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕುಶ' (Project Kusha) ವಾಯು ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಭಾರತದ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವ ರಾಜನಾಥ್ ಸಿಂಗ್ ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕುಶ (Project Kusha) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವದೇಶಿ ನಿರ್ಮಿತ, ದೂರಗಾಮಿ ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈಯಿಂದ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ (Surface-to-air missile - SAM) ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಶತ್ರುಗಳ ಸುಧಾರಿತ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಬಹುದೂರದಲ್ಲೇ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ನಾಶಪಡಿಸುವ ಪ್ರಬಲವಾದ, ಬಹು-ಪದರದ ವಾಯು ರಕ್ಷಣಾ ಕವಚವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇದನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು: ಇದನ್ನು ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ಬಹು-ಹಂತದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ: ವಿವಿಧ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಮೂರು ರೀತಿಯ ಇಂಟರ್ಸೆಪ್ಟರ್ (Interceptor) ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:
 - ಸುಮಾರು 150 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ M1 ಇಂಟರ್ಸೆಪ್ಟರ್.

- ಸುಮಾರು 250 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ M2 ಇಂಟರ್‌ಸೆಪ್ಟರ್.
- 350-400 ಕಿ.ಮೀ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ M3 ಇಂಟರ್‌ಸೆಪ್ಟರ್.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- **S-400** ಗೆ ಸರಿಸಮಾನ: ರಷ್ಯಾದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ 'S-400 ಟ್ರಯಂಫ್' ವಾಯು ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕುಶಾವನ್ನು ಭಾರತದ ಸ್ವದೇಶಿ ಉತ್ತರವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು **2035** ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ಬಹು-ಪದರದ ವಾಯು ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕವಚವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ "ಮಿಷನ್ ಸುದರ್ಶನ್ ಚಕ್ರ" ಉಪಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದೆ.

ಸ್ವದೇಶಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮಾದರಿ 'ವರ್ಯಾ' (Varya) ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಅವತಾರ್ (Avataar) ಸಂಸ್ಥೆಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುವ 'ವರ್ಯಾ' (Varya) ಎಂಬ ಸ್ವದೇಶಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಆಧಾರಿತ ವೀಡಿಯೋ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾದರಿಯ (Video generation model) ಬಿಡುಗಡೆಗೆ 'ಇಂಡಿಯಾ ಎಐ ಮಿಷನ್' (IndiaAI Mission) ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದೆ.

ವರ್ಯಾ (Varya) ಮಾದರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 'ವರ್ಯಾ' ಒಂದು ಸುಧಾರಿತ ವೀಡಿಯೋ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪಠ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು (Text prompts) ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವೀಡಿಯೋಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಉಡುಪುಗಳು, ಆಹಾರ ಮತ್ತು ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವಂತಹ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಗಳನ್ನು (Visual content) ರಚಿಸಲು ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಈ ವೇದಿಕೆಯು 'ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ವೀಡಿಯೋಗೆ ಮತ್ತು ಕಥೆಗೆ' (Idea to Video to Story) ಎಂಬ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಬಳಕೆದಾರರು ಸರಳವಾದ ಸೂಚನೆಗಳ(Prompts) ಮೂಲಕ ದೃಶ್ಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ರಚಿಸಲು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಇದು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಹವಳ ದಿಬ್ಬಗಳ ಸ್ಥಳಾಂತರ: ನಿಕೋಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ 4 ತಾಣಗಳ ಗುರುತು ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪದ (GNI) ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯ (ಮೆಗಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್) ಭಾಗವಾಗಿ ಗ್ಯಾಲಫಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾದ ಸರಕು ವರ್ಗಾವಣೆ (Transshipment) ಬಂದರಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ಸಮೂಹಗಳು (Colonies) ಮತ್ತು ದೈತ್ಯ ಮೃದ್ವಂಗಿಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ನಾಲ್ಕು ತಾಣಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಗುವುದು.

'ಗ್ರೇಟ್ ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ (GNI) ಯೋಜನೆ'ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀತಿ ಆಯೋಗವು ರೂಪಿಸಿದ್ದು, 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

- ಇದು ಸುಮಾರು ₹72,000 ದಿಂದ ₹81,000 ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚದ ಬೃಹತ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣ ತುದಿಯ ದ್ವೀಪವನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತದ 'ಸಾಗರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ 2030' (Maritime Vision 2030) ಮತ್ತು 'ಅಮೃತ್ ಕಾಲ್ ವಿಷನ್ 2047' ರ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಘಟಕಗಳು

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಟೇನರ್ ಸರಕು ವರ್ಗಾವಣೆ ಕೇಂದ್ರ (ICTT): ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸರಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಗ್ಯಾಲಫಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು 14.2 ದಶಲಕ್ಷ TEU ಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಗ್ರೀನ್ ಫೀಲ್ಡ್ (Greenfield) ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ: ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ದ್ವಿ-ಬಳಕೆಯ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಸಮಗ್ರ ಟೌನ್‌ಶಿಪ್: 2050 ರ ವೇಳೆಗೆ ಅಂದಾಜು 6.5 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಯೋಜಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ: ಇದು ಅನಿಲ ಮತ್ತು ಸೌರ-ಆಧಾರಿತ 450 MVA ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು (Coral Reefs)

- ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಹಜೀವನ ಸಂಬಂಧ: ಹವಳ ದಿಬ್ಬಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ 'ಕೋರಲ್ ಪಾಲಿಪ್ಸ್' ಎಂಬ ಜೀವಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ 'ಜೂಕ್ಸಾಂಥೆಲ್ಲೆ' ಎಂಬ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಕ ಶೈವಲಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಜೀವನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಾಗ ಇವು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

- ರಚನೆ: ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಈಜುವ ಹವಳದ ಲಾರ್ವಾಗಳು ದ್ವೀಪಗಳು ಅಥವಾ ಭೂಖಂಡಗಳ ಅಂಚುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಳುಗಿದ ಬಂಡೆಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಕಠಿಣ ಮೇಲ್ಮೈಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಾಗ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.
- ಹವಳಗಳು ಶೈವಲಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಿತ ಪರಿಸರವನ್ನು ಮತ್ತು ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಶೈವಲಗಳು ಕಾರ್ಬೋಹೈಡ್ರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಹವಳಗಳು ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತವೆ; ಅಲ್ಲದೆ ಪಾಚಿಗಳು ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹವಳಗಳು ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ರಚನೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ:

- ಕನಿಷ್ಠ 20 ಡಿಗ್ರಿ ತಾಪಮಾನವಿರುವ ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಸಾಗರಗಳು ಇವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿವೆ (ಉತ್ತರಕ್ಕೆ 30 ಡಿಗ್ರಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ 25 ಡಿಗ್ರಿ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು).
- ಸಾಗರದ ನೀರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊಳು ಅಥವಾ ಕೆಸರು ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಸಾಗರದ ನೀರು ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಈ ದಿಬ್ಬಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಲವಣಾಂಶವಿರುವ ಸಾಗರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ವಿಧಗಳು

- ಅಂಚಿನ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು (Fringing reefs): ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳಾಗಿದ್ದು, ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಚಾಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ದ್ವೀಪಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಗಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

- ಪ್ರತಿಬಂಧಕ (ತಡೆಗೋಡೆ) ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು (**Barrier reefs**): ಇವು ಕರಾವಳಿಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಆಳವಾದ ಮತ್ತು ತೆರೆದ ನೀರಿನ ಲಗೂನ್ ಸರೋವರಗಳು (Lagoons) ಇವುಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಭೂಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತವೆ.
- ಅಟಾಲ್ / ಉಂಗುರಾಕಾರದ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು (**Atoll**): ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ದ್ವೀಪದ ಸುತ್ತಲೂ ರೂಪುಗೊಂಡ ಅಂಚಿನ ದಿಬ್ಬವು ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಮುಳುಗಿದಾಗ ಮತ್ತು ಹವಳಗಳು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾಗ 'ಉಂಗುರಾಕಾರದ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬ' ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವೃತ್ತಾಕಾರ ಅಥವಾ ಅಂಡಾಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಗೂನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

- ಗುಜರಾತ್‌ನ ಕಚ್ ಕೊಲ್ಲಿ.
- ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ.
- ಲಕ್ಷದ್ವೀಪದ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹ.
- ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮನ್ನಾರ್ ಕೊಲ್ಲಿ.
- ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿಯ (Palk Bay) ಪ್ರದೇಶ.
- ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪ ಸಮೂಹ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳು:

- ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಮಿತಿಮೀರಿದ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಹವಳಗಳಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ.
- ಅಜಾಗರೂಕ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಮಾಲಿನ್ಯವು ದಿಬ್ಬಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತವೆ.
- ಹೂಳು ತುಂಬುವಿಕೆ, ಹವಳದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯು ಇವುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಪಾಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಹವಳದ ವಿವರ್ಣವಾಗುವಿಕೆ / ಬಿಳಿಚುವಿಕೆ (**Coral Bleaching**)

- ತಾಪಮಾನ, ಬೆಳಕು ಅಥವಾ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ

ಹವಳಗಳು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಾಗ, ಅವು ತಮ್ಮ ಅಂಗಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸಹಜೀವನದ ಶೈವಲ 'ಜುಕ್ಸಾಂಥೆಲ್ಲೆ'ಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತವೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಹವಳದ ವಿವರ್ಣವಾಗುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಬಿಳಿಚುವಿಕೆ (Bleaching) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹವಳದ ವಿವರ್ಣವಾಗುವಿಕೆ / ಬಿಳಿಚುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

- ಸಮುದ್ರದ ತಾಪಮಾನದಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆಯು ಬಿಳಿಚುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ಸಾಗರದ ಆಮ್ಲೀಕರಣವು ಹವಳಗಳ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಸೌರ ವಿಕಿರಣ ಮತ್ತು ನೇರಳಾತೀತ ವಿಕಿರಣಗಳು ಹವಳಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳು ಹವಳಗಳ ಬಣ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಹವಳಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಹೆಚ್ಚಿದ ಹೂಳು ತುಂಬುವಿಕೆಯು ಹವಳಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ನೀರು ಕದಡುವುದರಿಂದ (Turbidity) ಬೆಳಕಿನ ಲಭ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಬಿಳಿಚುವಿಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಾನವ ಪ್ರೇರಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹವಳಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.

ಭಾರತ - ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿಯವರು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಇಮ್ಯಾನುಯೆಲ್ ಮ್ಯಾಕ್ರನ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿದರು.
- ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಬಾಂಧವ್ಯವು "ವಿಶೇಷ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ" (Special Global Strategic Partnership) ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿದ ನಂತರ ಉಭಯ ನಾಯಕರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಮೊದಲ ಭೇಟಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ "ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ 2030" (Innovation Roadmap 2030) ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯಲ್ಲಿ (AI) ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು 'ಜಂಟಿ ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಎಐ ಕಾರ್ಯಪಡೆ'ಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಉಭಯ ನಾಯಕರು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸಂಬಂಧಗಳು

- ಭಾರತ-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ: ಇದನ್ನು 26 ಜನವರಿ 1998 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ರಫೇಲ್ ಫೈಟರ್ ಜೆಟ್‌ಗಳು: ಭಾರತವು ಡೆಸಾಲ್ಟ್ ಏವಿಯೇಷನ್‌ನಿಂದ ಕಂಪನಿಯಿಂದ 36 ರಫೇಲ್ ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದೆ.
- ಸ್ಕಾಪೀನ್ ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳು (ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ P-75): ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ನೇವಲ್ ಗ್ರೂಪ್‌ನ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ 6 ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ನೌಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ; ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿನದು INS ವಾಘ್ಡೀರ್ ಆಗಿದೆ.
- ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ಉಭಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಗಾಗಿ 26 ರಫೇಲ್-ಎಂ (Rafale-M) ಯುದ್ಧವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು (IGA) ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿವೆ.
- ಜಂಟಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು: ಶಕ್ತಿ, ವರುಣ, FRINJEX-23.
- ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ: ಐರೋಪ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟದಲ್ಲಿ (EU), ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್, ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಇಟಲಿ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ನಂತರ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಭಾರತದ ಐದನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.
- ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI) ಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.
- ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು: ತ್ರಿಷ್ಣಾ (TRISHNA -

ಉಪಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ), MDA ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಗ್ರೌಂಡ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬೆಂಬಲ.

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ (ISA): ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು 2015 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಕ್ವಿವಾನ್‌ಜಾಂಗ್ (ಹ್ಯುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್) ಅವರ ದಾಖಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಇತಿಹಾಸ/ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕ್ವಿವಾನ್‌ಜಾಂಗ್ (ಹ್ಯುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್) ಅವರ ಕೃತಿಯಾದ 'ದಿ ಗ್ರೇಟ್ ಟ್ಯಾಂಗ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆನ್ ದಿ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ರೀಜನ್ಸ್' (ಪಶ್ಚಿಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮಹಾನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ದಾಖಲೆಗಳು) ಗಾಗಿ ಜಂಟಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನದ ಕುರಿತು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ.

ಕ್ವಿವಾನ್‌ಜಾಂಗ್ (ಹ್ಯುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್) ಅವರ ಬಗ್ಗೆ

- ಅವರು ಚೀನಾದ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಸಾ.ಶ 7 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು.
- ಅವರು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಯಾಣಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸುಮಾರು 19 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು.
- ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ನಳಂದಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದರು.
- ಅವರ ಕೃತಿ, 'ದಿ ಗ್ರೇಟ್ ಟ್ಯಾಂಗ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆನ್ ದಿ ವೆಸ್ಟರ್ನ್ ರೀಜನ್ಸ್', ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ:
 - ಹರ್ಷವರ್ಧನ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಡಳಿತಗಾರರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು.
 - ಆರಂಭಿಕ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ.
 - ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.
 - ಆರಂಭಿಕ ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು.

ಪರಿಗಣನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಜಂಟಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗಳು

- ಇರಾನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪಂಚತಂತ್ರ: ಇರಾನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ 'ಪಂಚತಂತ್ರ'ವನ್ನು ಯುನೆಸ್ಕೋಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪಂಚತಂತ್ರವು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದೊಂದಿಗೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ: ಈ ಕಲ್ಪನೆಯು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದೊಂದಿಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು:
 - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ನಡುವೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ರಾಮಾಯಣ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು.
 - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆ.

ಕ್ವೀನ್ ಪೈನಾಪಲ್ (Queen Pineapple)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಅನಾನ್ ಸ್ ಉತ್ಸವದ ಮುನ್ನ, ತ್ರಿಪುರಾ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ 'ಕ್ವೀನ್ ಪೈನಾಪಲ್'ಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

'ಕ್ವೀನ್ ಪೈನಾಪಲ್ ಬಗ್ಗೆ

- 2014 ರಲ್ಲಿ ಅದರ ಸುವರ್ಣ-ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟ

ಸುವಾಸನೆಗಾಗಿ GI ಮಾನ್ಯತೆ ಅನ್ನು ಪಡೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, 2018 ರಲ್ಲಿ ಕ್ವೀನ್ ಪೈನಾಪಲ್ ಅನ್ನು ತ್ರಿಪುರಾದ ರಾಜ್ಯ ಹಣ್ಣು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

- ಬೇಸಾಯ: ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 30-40% ಇಳಿಜಾರು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಮಣ್ಣು ಹಾಗೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಉತ್ತಮ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 18°C ಯಿಂದ 32°C ತಾಪಮಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಇದರ ಕೃಷಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ.
- ತ್ರಿಪುರಾದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕೃಷಿ-ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅದನ್ನು ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಪೈನಾಪಲ್-ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕ್ವೀನ್ (Queen) ಮತ್ತು ಕ್ಯೂ (Kew) ತಳಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಬೆಳೆಗಾರರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಮಿಷನ್ ಕ್ವೀನ್ ಪೈನಾಪಲ್: ಇದು ಕೇಂದ್ರ-ಅನುದಾನಿತ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ 'ತೋಟದಿಂದ ತಟ್ಟೆಗೆ' (farm-to-plate) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, 2026 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ 236 ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೌಲ್ಯದ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಒಟ್ಟು ಜಾಗತಿಕ ಪೈನಾಪಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಭಾರತವು ಸುಮಾರು 6-8% ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

- ಪೈನಾಪಲ್ ಕೃಷಿಯು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ಕ್ರಮೇಣ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹರಡಿತು.
- ಪೈನಾಪಲ್ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ. 1548 ಯಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.
- ಕೋಸ್ಟಾರಿಕಾ (Costa Rica) ಪೈನಾಪಲನ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ರಫ್ತುದಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ಡೆಂಗ್ಯೂ ಲಸಿಕೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಳವಳಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಬ್ಯುಹತ್ ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನದ ವೇಳೆ ಇಬ್ಬರ ಸಾವು ಸೇರಿದಂತೆ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಘಟನೆಗಳ ವರದಿಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತನ್ನ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಲಸಿಕೆಯಾದ **Butantan-DV** ಯ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದೆ.

'ಡೆಂಗ್ಯೂ' ಬಗ್ಗೆ:

- **ರೋಗಾಣು:** ಡೆಂಗ್ಯೂ ಎಂಬುದು ಡೆಂಗ್ಯೂ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ (DENV) ಉಂಟಾಗುವ ವೈರಾಣು ಸೋಂಕು. DENV ಫ್ಲಾವಿವಿರಿಡೆ (Flaviviridae) ಕುಟುಂಬದ RNA ವೈರಸ್ ಆಗಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ಸಿರೋಟೈಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ (DENV-1 ನಿಂದ 4).
- **ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಅಧಿಕ ಜ್ವರ, ತೀವ್ರ ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣುಗಳ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋವು, ಸ್ನಾಯು ಮತ್ತು ಕೀಲು ನೋವು, ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಉದಿಕೊಂಡ ಗ್ರಂಥಿಗಳು, ದಡ್ಡು.
- **ಹರಡುವಿಕೆ:** ಸೋಂಕಿತ ಹೆಣ್ಣು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಡಿತದಿಂದ, ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಈಡಿಸ್ ಈಜಿಪ್ಟಿ (Aedes aegypti) ಸೊಳ್ಳೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ವೈರಸ್ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ (ಗರ್ಭಿಣಿ ತಾಯಿಯಿಂದ ಅವಳ ಮಗುವಿಗೆ), ರಕ್ತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಅಂಗದಾನ ಮತ್ತು ರಕ್ತ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.
- **ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ:** ಡೆಂಗ್ಯೂಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವೈರಾಣು ನಿರೋಧಕ (ಆಂಟಿವೈರಲ್) ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯು ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಡೆಂಗ್ಯೂ ಹರಡುವ ಸೊಳ್ಳೆಗಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸೊಳ್ಳೆ ಕಡಿತದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರಕ್ಷಣೆಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸ್ವದೇಶಿ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಲಸಿಕೆ

- ಡೆಂಗಿ ಆಲ್ (DengiAll) ಎಂಬುದು ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿಯ (ICMR) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಪ್ಯಾನೇಸಿಯಾ ಬಯೋಟೆಕ್ (Panacea Biotech) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ವದೇಶಿ, ಟೆಟ್ರಾವಲೆಂಟ್, ಏಕ-ಡೋಸ್ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಲಸಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ GI ಮಾನ್ಯತೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಹನ್ನೊಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ GI ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

- **ಭಗೈಯಾ ಸೀರೆ :** ಭಗೈಯಾ ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಗೊಂಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಗೈಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಮಗ್ಗ ನೇಯ್ಗೆ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಕುಚೈ ಸೀರೆ :** ಇದನ್ನು ಸೆರೈಕಲಾ-ಖರ್ಸಾವಾನ್ (ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಕುಚೈ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತದೆ) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅಸನ್ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನ್ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಕೇಸರಿಯಾ ಕಲಾಕಂಡ್ :** ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಿಹಿ ತಿನಿಸಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಪಾಕಶಾಲೆ ಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- **ಡೊಕ್ರಾ ಕರಕುಶಲ ಕಲೆ :** ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ

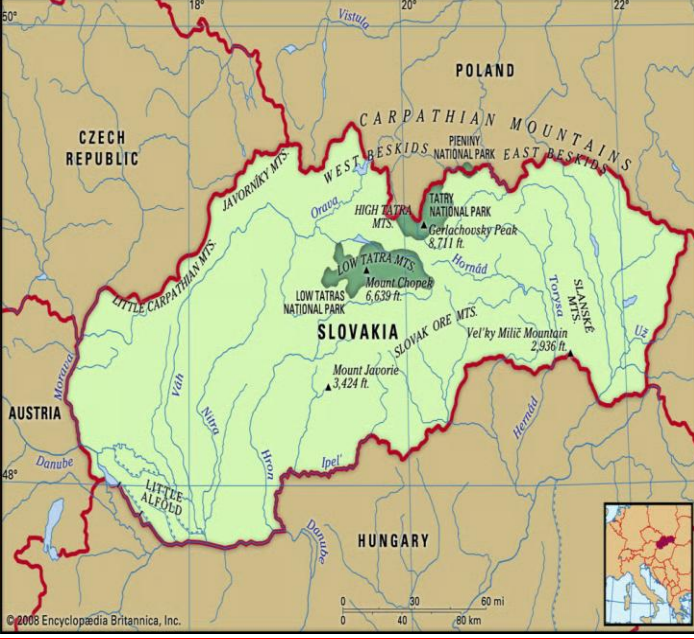
ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಲೋಹ ಎರಕಹೊಯ್ಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಇದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ 'ಲಾಸ್ತ್-ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾಸ್ಟಿಂಗ್' ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

- **ಡುಮ್ (ತುಮ್) ಚಾದರ್ :** ಇದು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ನೇಯ್ದ ಅನನ್ಯವಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ಶಾಲು ಅಥವಾ ಹಾಸುಹೊದಿಕೆ (ಚಾದರ್) ಆಗಿದೆ.
- **ಬರೋನಿ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು / ಚಿತ್ರಕಲೆ:** ಇದು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜಾನಪದ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪಾಂಚೊ ಸೀರೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ:** ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಮಗ್ಗ ಜವಳಿ, ಅವುಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿನ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಜಡೋಪಟಿಯಾ ಚಿತ್ರಕಲೆ :** ಇದು ಸಂತಾಲ್ ಸಮುದಾಯವು ಆಚರಿಸುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸುರುಳಿ-ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಕಲೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಾನಪದ, ಪುರಾಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಿರೂಪಣೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಭೋಯಾ ಸೀರೆ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ :** ಇದು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈಮಗ್ಗ ಜವಳಿಯಾಗಿದೆ.
- **ಮುಂಡಾ ಆಭರಣ :** ಇದು ಮುಂಡಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಭರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಜಾರ್ಖಂಡ್‌ನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಲಾತ್ಮಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಜಾರ್ಖಂಡ್ ಬಿದಿರಿನ ಕರಕುಶಲತೆ :** ಬಿದಿರಿನ ಕರಕುಶಲತೆಯು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಬಿದಿರನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

- ಇದು ಪ್ರದೇಶ, ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ದೇಶದಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಳ ಅಥವಾ ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ಹೆಸರು ಅಥವಾ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ವಿಶಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ:** GI ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಅದರ ಭೌಗೋಳಿಕ ಮೂಲದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- **ವೈನ್(ಮದ್ಯ) ಮತ್ತು ಇತರ ಮದ್ಯಸಾರಯುಕ್ತ ಪಾನೀಯಗಳು, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ GI ಮಾನ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.**
- **ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ-ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು (TRIPS):** ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, GI ಅನ್ನು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ (WTO) ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ-ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ (TRIPS) ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಸರಕುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚಕಗಳ (ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1999 ರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2003 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- **ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಚಹಾ:** ಭಾರತದಲ್ಲಿ GI ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾದ ಮೊದಲ ಉತ್ಪನ್ನ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್ ಚಹಾ ಆಗಿದೆ. (2004-05 ರಲ್ಲಿ).

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI ಮಾನ್ಯತೆ)ದ ಬಗ್ಗೆ

ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ಬಾಂಧವ್ಯವು ಸಮಗ್ರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಣ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ತಮ್ಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಗೆ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದವು ಮತ್ತು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು 11 ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದವು.

ವಿವರ

- 1993 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯೊಬ್ಬರ ಮೊದಲ ಭೇಟಿ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಉಭಯ ನಾಯಕರು ಭಾರತ-ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಹ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.
- ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರಿಗೆ ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ರಾಜ್ಯ ಗೌರವವಾದ 'ದಿ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ವೈಟ್ ಡಬಲ್ ಕ್ರಾಸ್ (1 ನೇ ದರ್ಜೆ)' ಯನ್ನು (The Order of the White Double Cross (1st Class)) ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ

- ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ಮಧ್ಯ ಯುರೋಪ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಭೂ-ಆವೃತ (Landlocked) ದೇಶವಾಗಿದೆ.

- ಜೆಕೊಸ್ಲೊವಾಕಿಯಾ ಶಾಂತಿಯುತವಾಗಿ ಇಬ್ಭಾಗವಾದ ನಂತರ ಇದು ಜನವರಿ 1, 1993 ರಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಯಿತು.
- ನೆರೆಯ ದೇಶಗಳು: ಸ್ಲೋವಾಕಿಯಾ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪೋಲೆಂಡ್, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಉಕ್ರೇನ್, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಹಂಗೇರಿ, ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಜೆಕ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ರಾಜಧಾನಿ: ಬ್ರಾಟಿಸ್ಲಾವಾ (Bratislava) ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಆಸ್ಟ್ರಿಯಾ ಮತ್ತು ಹಂಗೇರಿಗೆ ಗಡಿಯಾಗಿರುವ ಏಕೈಕ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದೆ.
- ಅಧಿಕೃತ ಭಾಷೆ: ಸ್ಲೋವಾಕ್ (Slovak).
- ಕರೆನ್ಸಿ: ಯುರೋ (€).
- ಇದು ಐರೋಪ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಟೋ (NATO - ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದ ಸಂಸ್ಥೆ) ಎರಡರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ.

ಯುದ್ಧಾಂತ್ಯ: ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ ತೆರೆಯಲು ಅಮೆರಿಕ-

ಇರಾನ್ ಒಪ್ಪಂದ
ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇರಾನ್ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ.

ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಲೆಬನಾನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು 60 ದಿನಗಳ ಮಾತುಕತೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಅಮೆರಿಕವು US ನೌಕಾಪಡೆಯ ದಿಗ್ವಿಧಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಹಡಗು ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯನ್ನು ಮರು-ತೆರೆಯಲು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ಈ ಕ್ರಮವು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಡಲ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿ (Strait of Hormuz)

- ಸ್ಥಳ: ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಇರಾನ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಓಮನ್ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಅರಬ್ ಎಮಿರೇಟ್ಸ್ (UAE) ನಡುವೆ ಇದೆ, ಇದು ಪರ್ಷಿಯನ್ ಕೊಲ್ಲಿಯನ್ನು ಓಮನ್ ಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರೇಬಿಯನ್ ಸಮುದ್ರದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದರ ಅತ್ಯಂತ ಕಿರಿದಾದ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಸುಮಾರು 33 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಅಗಲವಿದೆ, ಎರಡೂ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಹಡಗು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ಭಾರತದ ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅದರ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅನಿಲ ಆಮದಿನ ಸುಮಾರು 60 ಪ್ರತಿಶತದಷ್ಟು ಈ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ.

'ಸರ್ವಾವ್ಯಾಕ್': ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆಯ (DBT) ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಸೀರಮ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (SIIL) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ HPV ಲಸಿಕೆಯನ್ನು 2027 ರ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ.

ಸುದ್ದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ

- ಭಾರತದ ಮೊದಲ ದೇಶೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ HPV ಲಸಿಕೆಯಾದ ಸರ್ವಾವ್ಯಾಕ್ (Cervavac) ಅನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಎರಡು-ಡೋಸ್ ನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ HPV ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇದರ ಸೇರ್ಪಡೆಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿತ್ತು.
- ಈ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು MSD ಯ ಗಾರ್ಡಾಸಿಲ್ (Gardasil) ಲಸಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು 14-ವರ್ಷ-ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ HPV ಲಸಿಕಾ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಹ್ಯೂಮನ್ ಪ್ಯಾಪಿಲೋಮವೈರಸ್ (HPV)

- HPV ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಹರಡುವ ಸೋಂಕಾಗಿದೆ.
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೋಂಕುಗಳು ಲಕ್ಷಣರಹಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಸ್ವರೂಪ: HPV ಎಂಬುದು ಪ್ಯಾಪಿಲೋಮವಿರಿಡೆ (Papillomaviridae) ಕುಟುಂಬದ DNA ವೈರಸ್ ಆಗಿದೆ.

ಗರ್ಭಕಂಠದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ (Cervical Cancer)

- ಮಹಿಳೆಯ ಗರ್ಭಕಂಠದಲ್ಲಿ (ಯೋನಿಯಿಂದ ಗರ್ಭಾಶಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಭಾಗ) ಗರ್ಭಕಂಠದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಹರಡುವಿಕೆ: ಬಹುಪಾಲು ಎಲ್ಲಾ ಗರ್ಭಕಂಠದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಪ್ರಕರಣಗಳು (99%) ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯದ ಹ್ಯೂಮನ್ ಪ್ಯಾಪಿಲೋಮ ವೈರಸ್‌ಗಳ (HPV) ಸೋಂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ, ಇದು ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ವೈರಸ್ ಆಗಿದೆ.
- ಹರಡುವಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣ: ಗರ್ಭಕಂಠದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಬರುವ ಎರಡನೇ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಆಗಿದೆ.

- **ಚಿಕಿತ್ಸೆ:** ರೋಗನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಾಗ, ಗರ್ಭಕಂಠದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅನ್ನು ಮೊದಲೇ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರೆಗೆ, ಇದು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನ ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಾದ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- **ಲಸಿಕೆ:** ಪ್ರಸ್ತುತ, ಗರ್ಭಕಂಠದ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್‌ಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಹ್ಯೂಮನ್ ಪ್ಯಾಪಿಲೋಮವೈರಸ್ (HPV) ವಿರುದ್ಧ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಲಸಿಕೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿವೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಮರ್ಕ್ ಕಂಪನಿಯ ಗಾರ್ಡಾಸಿಲ್ (Merck's Gardasil) ಮತ್ತು ಸೀರಮ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸರ್ವಾವ್ಯಾಕ್ (Cervavac) ಆಗಿದೆ.

ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ನಿಷೇಧ : IT ಕಾಯ್ದೆ 2000 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 69A

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಜಾಲಗಳು ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್‌ನ (Telegram) ಸಂದೇಶ- ತಿದ್ದುಪಡಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು (Message-editing feature) ಬಳಸಿಕೊಂಡು **NEET UG 2026** ಮರು-ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಂಚಿಸಿದ ನಂತರ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ (NTA) ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯವು (MeitY) ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ 2000 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 69A ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ ಅನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ 2000 ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 69A

- ಇದು ಯಾವುದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಮೂಲಕ ಯಾವುದೇ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾನೂನು ನಿಬಂಧನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಅನ್ವಯಿಸುವ ಆಧಾರಗಳು:** ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆ, ರಕ್ಷಣೆ, ರಾಜ್ಯದ ಭದ್ರತೆ, ವಿದೇಶಿ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹಪರ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವ

(ಸಂಜ್ಞೆಯ) ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 69A ಅನ್ನು ಸಾಂವಿಧಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ (Constitutionally valid) ಎಂದು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು "ಹಲವಾರು ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ನಿಬಂಧನೆ" (Narrowly drawn provision with several safeguards) ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದೆ.

ಆಪರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಯು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ರಾಂಚಿಯ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ನಾಮ್‌ಕುಮ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಆಪರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ' (Operation DRISHTI) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಸುಧಾರಿತ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ನೇತ್ರ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.

ಆಪರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳ (AFMS) ಪ್ರಮುಖ ಮಾನವೀಯ ಸಂಪರ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಸುಧಾರಿತ ನೇತ್ರಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ದೇಶದ ದುರ್ಗಮ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಂಚಿತ ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ನೇತ್ರ ಆರೈಕೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಲೆಹ್, ಲಡಾಖ್, ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ, ಭುಜ್, ಕಚ್ ಮತ್ತು ಬಾಗೋಲಾ ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 8 ಸುಧಾರಿತ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ನೇತ್ರ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆ.

ಆಧಾರ್ 'ದುರ್ಬಳಕೆ'

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅರ್ಜಿಯ ಕುರಿತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವಂತೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ.

ಆಧಾರ್ ಬಗ್ಗೆ

- ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಎಂಬುದು ಭಾರತೀಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು (UIDAI) ಭಾರತೀಯ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ 12-ಅಂಕಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು 2010 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಗುರುತು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸದ ಮಾನ್ಯ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು, ಹಣಕಾಸು ಸೇವೆಗಳು ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆಧಾರ್‌ನ ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತು: ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರುತಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗುರುತು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸದ ಪುರಾವೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳು: ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಆ ಮೂಲಕ ವಂಚನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ದತ್ತಾಂಶ-ಚಾಲಿತ ಆಡಳಿತ: ನಿಖರವಾದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ದತ್ತಾಂಶ-ಚಾಲಿತ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತವನ್ನು ರಚಿಸಲು ಆಧಾರ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಂಬಂಧಿತ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಚೌಕಟ್ಟು

- ಆಧಾರ್ ಕಾಯ್ದೆ, 2016: ಇದು ಆಧಾರ್ ಅನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾನೂನಾಗಿದ್ದು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು, ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಆಧಾರ್ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿತರಣೆ, ದೃಢೀಕರಣ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಾಯ್ದೆ, 2000 : ಆಧಾರ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅನಧಿಕೃತ ಪ್ರವೇಶ, ದತ್ತಾಂಶ ಕಳ್ಳತನ, ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಇದು ಕಾನೂನು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಡಿಜಿಟಲ್ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2023: ಇದು ಆಧಾರ್-ಸಂಯೋಜಿತ ಮಾಹಿತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದತ್ತಾಂಶ ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.
- ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಕೆ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ vs ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟ ಪ್ರಕರಣ(2018): ಇದು ಆಧಾರ್‌ನ ಸಾವಿಧಾನಿಕ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ಹಲವಾರು ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯ ಆಧಾರ್ ಜೋಡಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿತು. ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು (ಖಾಸಗಿತನವನ್ನು) ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಈ ತೀರ್ಪು, ದುರ್ಬಳಕೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಡ್ಡಾಯ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳಿತು.

ಕಾರ್ಪೊರೇಟಿವ್

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದ ಸಂಘರ್ಷವು ಇರಾನ್‌ನ ಕೇಸರಿ ರಫ್ತಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟುಮಾಡಿದೆ, ಇದು ಕಾರ್ಪೊರೇಟಿವ್ ಕೇಸರಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

‘ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೇಸರಿ’ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೇಸರಿಯು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ 'ಕರೇವಾ' ಭೂಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥವಾಗಿದೆ.
- ಈ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನವು 2020 ರಲ್ಲಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಭೌಗೋಳಿಕತೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ:

- **ಮಣ್ಣು:** ಇದು ಕರೇವಾ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ (ಹಳೆಯ ಸರೋವರಗಳಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಮರಳಿನ ದಪ್ಪ, ಸಮತಟ್ಟಾದ ಪದರಗಳು) ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- **ಎತ್ತರ:** ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 1,600 ರಿಂದ 1,800 ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರದೇಶಗಳು:** 'ಪಾಂಪೋರ್' ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು "ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕೇಸರಿ ಬಟ್ಟಲು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಗಳು:

- **ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು:** ಕಡು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ, ದಪ್ಪವಾದ ಶಲಾಕಾಗ್ರಗಳು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬಣ್ಣಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ.
- **ಮೂರು ವಿಧಗಳು:**
 1. **ಮೋಂಗ್ರಾ [Mongra]** (ಶುದ್ಧ ಕಡು ಕೆಂಪು ಎಳೆಗಳು; ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ).
 2. **ಲಚ್ಹಾ [Lachha]** (ಕೆಲವು ಹಳದಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಣ ಎಳೆಗಳು).
 3. **ಗುಚ್ಹಿ [Guchhi]** (ಕಟ್ಟುಗಳಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಎಳೆಗಳು).

ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೇಸರಿ ಮಿಷನ್:** ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ

ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮತ್ತು ಕೇಸರಿ ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ನ್ಯಾಫ್ರಾನ್ ಬೌಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ :** ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಈಶಾನ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಂ ಮತ್ತು ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ) ಕೇಸರಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇರಾನ್-ಅಮೆರಿಕ ಶಾಂತಿ ಒಪ್ಪಂದ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

US-Iran peace deal: 14 key points TOI

1 CEASEFIRE Immediate end to hostilities	2 SOVEREIGNTY Mutual respect, no interference
3 60-DAY TALKS Deadline for final deal	4 BLOCKADE ENDS US to lift naval restrictions
5 HORMUZ REOPENS Immediate end to hostilities.	6 \$300 BN PLAN Economic reconstruction package
7 SANCTIONS RELIEF Roadmap to end sanctions	8 NO NUKES Iran reaffirms nuclear pledge
9 STATUS QUO No new sanctions or escalation	10 CEASEFIRE US waives for Iranian oil
11 FROZEN FUNDS Restricted assets unlocked	12 OVERSIGHT BODY Monitor implementation
13 FINAL NEGOTIATIONS Talks begin after key steps	14 UN BACKING Final deal to get UNSC approval

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಉದ್ದಿಗ್ನತೆಯ ನಂತರ, ಇರಾನ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ (United States) ಮರು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿವೆ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿವೆ.

ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಇರಾನ್ ನಡುವಿನ 14-ಅಂಶಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು (MoU) ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಇದು ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯನ್ನು ಶಮನಗೊಳಿಸಲು (De-escalation), ಹಾರ್ಮುಜ್ ಜಲಸಂಧಿಯ ಮೂಲಕ ವಾಣಿಜ್ಯ ನೌಕಾಯಾನವನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಸಡಿಲಿಕೆಯ ಮಾತುಕತೆಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಲೆಬನಾನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಮಿಲಿಟರಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು 60-ದಿನಗಳ ಮಾತುಕತೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಹ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಇರಾನ್-ಅಮೆರಿಕ ಪರಮಾಣು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ವಿಕಾಸ

- 2015ರ ಪರಮಾಣು ಒಪ್ಪಂದ: ಇರಾನ್ ಮತ್ತು P5+1 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಜಂಟಿ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗೆ (JCPOA) ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.
- ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಸಡಿಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ, ಯುರೇನಿಯಂ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ತಪಾಸಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡಲು ಇರಾನ್ ಸಮ್ಮತಿಸಿತ್ತು.
- ಅಮೆರಿಕದ ನಿರ್ಗಮನ ಮತ್ತು ಮರುಕಳಿಸಿದ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ: ಅಮೆರಿಕವು 2018ರಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ (JCPOA) ಹೊರಬಂದಿತು ಮತ್ತು ಇರಾನ್ ಮೇಲೆ ಮರು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೇರಿತು.
- ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ, ಇರಾನ್ ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಹಲವಾರು ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿತು.

ಇರಾನ್-ಅಮೆರಿಕ ಒಪ್ಪಂದದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- ಈ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯ ಕಡಿತವು ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಂಘರ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷ ಯುದ್ಧಗಳ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸ್ಥಿರ ವಾತಾವರಣವು ಸುಗಮ ಇಂಧನ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ತೈಲ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಏರಿಳಿತವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ಸುಧಾರಿತ ಭದ್ರತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಸಂಘರ್ಷ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತವೆ.
- ಭಾರತದ ಪಾಲಿಗೆ, ಚಾಬಹಾರ್ ಬಂದರು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ತರ-ದಕ್ಷಿಣ ಸಾರಿಗೆ ಕಾರಿಡಾರ್ (INSTC) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಈ ಸುಧಾರಿತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಕ್ರೆಡಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ಪರಿಸರ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ದೇಶಗಳು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಧಿ 6.2ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಂಟಿ ಕ್ರೆಡಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ (Joint Crediting Mechanism - JCM) ಜಾರಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿವೆ.

ಜಂಟಿ ಕ್ರೆಡಿಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ (JCM)ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸುಧಾರಿತ ಕಡಿಮೆ-ಇಂಗಾಲದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಜಪಾನ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಇಂಗಾಲದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಧಿ 6.2ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಹವಾಮಾನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಇಂಗಾಲದ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಇದು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಧಿ 6.2 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಇಂಗಾಲದ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಹವಾಮಾನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ದೇಶಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ನಿಯಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಗದಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ದೇಶವು, ತಾನು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ

ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಕುರಿತಾದ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದ, 2015 (COP 21)

- ಇದನ್ನು 2015ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ (UNFCCC - COP21) ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನ, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಹರಿವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಗುರಿಗಳು:

- ತಾಪಮಾನ: ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪೂರ್ವ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ (Pre-industrial Levels) 2 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ತರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯನ್ನು 1.5 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.
- ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಕಡಿತ: 2030ರ ವೇಳೆಗೆ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹವಾಮಾನ ಚೇತರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

ಉದ್ದೇಶಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ಧರಿತ ಕೊಡುಗೆಗಳು (INDCs)

- ಉದ್ದೇಶಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ಧರಿತ ಕೊಡುಗೆಯು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ದೇಶವು ಮಾಡುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಹವಾಮಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು 2030ರ ಮೊದಲು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯಾ ಗುರಿಗಳು (India's Climate

Action Targets)

ಬದ್ಧತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರ	ಆರಂಭಿಕ/ನವೀಕರಿಸಿದ 2030ರ ಗುರಿಗಳು	ವರ್ಧಿತ 2031-2035ರ ಗುರಿಗಳು
ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರತೆ	2005ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, GDP ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 45 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.	2005ರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, GDP ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 47 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
ಪಳಯುಳಿಕೆ ಯೇತರ ಶಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಒಟ್ಟು ಸಂಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟನ್ನು ಪಳಯುಳಿಕೆಯೇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.	ಒಟ್ಟು ಸಂಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾಪಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 60 ರಷ್ಟನ್ನು ಪಳಯುಳಿಕೆಯೇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಧಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.
ಇಂಗಾಲದ ಸಂಗ್ರಾಹಕಗಳು (ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್)	2.5 ರಿಂದ 3 ಶತಕೋಟಿ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು CO ₂ ಸಮಾನವಾದ ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್ ಅನ್ನು ರಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.	ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ 3.5 ರಿಂದ 4.0 ಶತಕೋಟಿ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು CO ₂ ಸಮಾನವಾದ ಕಾರ್ಬನ್ ಸಿಂಕ್ ಅನ್ನು ರಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಬಿಟುಮೆನ್ (Bitumen)

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಘರ್ಷವು ರಸ್ತೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಹೊಡೆತ ನೀಡಿದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತವು ತನ್ನ ಅಗತ್ಯದ ಶೇಕಡಾ 30 ರಿಂದ 40 ರಷ್ಟು ಬಿಟುಮೆನ್ ಅನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಬಿಟುಮೆನ್ ಆಮದಿನ ಶೇಕಡಾ 99 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಇರಾಕ್, UAE, ಇರಾನ್, ಓಮನ್ ಮತ್ತು ಬಹ್ರೇನ್ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬಿಟುಮೆನ್ (Bitumen) ಬಗ್ಗೆ

- ಬಿಟುಮೆನ್ ಎಂಬುದು ಕಚ್ಚಾ ತೈಲದ ಉಪಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಜಲನಿರೋಧಕ ಮತ್ತು ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಛಾವಣಿಯ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕೆನಡಾ ದೇಶವು ತನ್ನ ತೈಲಯುಕ್ತ ಮರಳು (Oil Sands) ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟುಮೆನ್‌ನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನೈಸರ್ಗಿಕ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಸ್ಥಿರವಾದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬೃಹತ್ ಜಾಗತಿಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲು ಇದನ್ನು ತೈಲ ಸಂಸ್ಕರಣಾಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

NPCI ನಿಂದ 'ಡ್ರೂನಿಕ್ಸ್' ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಬಿಡುಗಡೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮವು (NPCI) ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 'ಡ್ರೂನಿಕ್ಸ್' (Drunix) ಎಂಬ ನೂತನ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಡ್ರೂನಿಕ್ಸ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಒಂದು ಮುಕ್ತ-ಮೂಲ ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ (Open-Source Blockchain Platform) ಆಗಿದ್ದು, ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಟೋಕನ್‌ನೇಶನ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳನ್ನು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (Digital Asset Ecosystems) ಮತ್ತು ಬಹು-ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೆಟ್ ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹಾಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಹತ್ವ:

- ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇದು ಸುಭದ್ರವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ: ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ದತ್ತಾಂಶವು ಅತ್ಯಂತ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ವಂಚನೆಗಳ ಮೂಲಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- 'ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ' ಪರಿಕಲ್ಪನೆ: ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ 'ಹೈಪರ್‌ಲೆಡ್ಜರ್ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕ್' (Hyperledger Fabric) ಎಂಬ ತಂತ್ರಾಂಶವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಭಾರತವು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಮುಕ್ತ-ಮೂಲ (Open-Source) ಆಗಿದೆ: ಇದರ ಸೋರ್ಸ್ ಕೋಡ್ (Source Code) ಯಾರಿಗಾದರೂ ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಬಳಸಲು ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ ಕಂಪನಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

- **ಟೋಕನೈಸೇಶನ್ (Tokenization):** ಇದು ಆಸ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಟೋಕನ್‌ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಸ್ತಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಗಳು, ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್, ಸರಕುಗಳು, ಡಿಜಿಟಲ್ ಕರೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುರುತಿನ ರುಜುವಾತುಗಳನ್ನು (Identity Credentials) ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.
- **ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ (Cryptocurrency):** ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವರ್ಚುವಲ್ ಕರೆನ್ಸಿ ಆಗಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- **ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ (Blockchain):** ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ಎಂಬುದು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಲು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಮಾಡಬಹುದಾದ, ಎಂದಿಗೂ ತಿರುಚಲಾಗದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವಹಿವಾಟುಗಳ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ. (Immutable Digital Ledger). ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಾಖಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು 'ಬ್ಲಾಕ್' (Block) ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

'ಶಿ-ಬಾಕ್ಸ್ 2.0' ಪೋರ್ಟಲ್ (SHe-Box 2.0 Portal)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

SCC | TIMES

Government of India
Ministry of Women and
Child Development

Towards Safer Workplaces:

SHe-Box 2.0 Enhances PoSH Act Implementation

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ತಡೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು

ಬಲಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕೆಲಸದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ 'ಮಿಷನ್ ಶಕ್ತಿ' ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ 'ಶಿ-ಬಾಕ್ಸ್ 2.0 ಪೋರ್ಟಲ್'ನ (SHe-Box 2.0 Portal) ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಒತ್ತಿಹೇಳಿದೆ.

ಶಿ-ಬಾಕ್ಸ್ (SHe-Box) ಪೋರ್ಟಲ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲಿನ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ) ಕಾಯ್ದೆ, 2013 (Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013) ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಒಂದು ಪೋರ್ಟಲ್ ಆಗಿದೆ.
- ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಅನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು (MWCD) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಶಿ-ಬಾಕ್ಸ್ 2.0 (SHe-Box 2.0) ಬಗ್ಗೆ

- ಈ ನವೀಕೃತ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು 2024 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಇದು ಮಹಿಳೆಯರು ಯಾವುದೇ ಕಳಂಕ ಅಥವಾ ಸೇಡಿನ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಗೌಪ್ಯ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರ-ಸ್ನೇಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:** ಸಂಘಟಿತ, ಅಸಂಘಟಿತ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದೂರುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಆ ದೂರುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇದು ಏಕ-ಗವಾಕ್ಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪೋರ್ಟಲ್ ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 22 ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಮಿಷನ್ ಶಕ್ತಿ (Mission Shakti) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಮಹಿಳೆಯರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಎರಡು ಉಪ-ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

1. ಸಂಬಲ್ (Sambal) (ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ):

- **ಒನ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಕೇಂದ್ರಗಳು (One Stop Centres - OSC):** ಇದು ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಂತ್ರಸ್ತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಮಹಿಳಾ ಸಹಾಯವಾಣಿ - 181:** ಇದು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ತುರ್ತು ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಬೇಟಿ ಬಚಾವೋ ಬೇಟಿ ಪಡಾವೋ (BBBP):** ಲಿಂಗ-ಆಧಾರಿತ ಭ್ರೂಣ ಹತ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- **ನಾರಿ ಅದಾಲತ್ :** ಇವು ಸಮುದಾಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವ ಪರ್ಯಾಯ ವಿವಾದ ಪರಿಹಾರ ವೇದಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

2. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (Samarthya) (ಸಬಲೀಕರಣ):

- **ಶಕ್ತಿ ಸದನ್:** ಹಿಂದಿನ 'ಸ್ವಾಧಾರ್ ಗೃಹ' ಮತ್ತು 'ಉಜ್ವಲ' ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿ, ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಈ ಪುನರ್ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಮಾತೃ ವಂದನಾ ಯೋಜನೆ (PMMVY):** ಇದು ಗರ್ಭಿಣಿಯರು ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವ ಮಾತೃತ್ವ ಭತ್ಯೆ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- **ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಕೇಂದ್ರ (HEW):** ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಲುಪಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ (Dark Web)

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು, ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸುವ ವೇದಿಕೆಯಾದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಮ್ "ಹೊಸ ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್" ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ದೆಹಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ (Dark Web) ಬಗ್ಗೆ

- ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ ಎಂಬುದು ಅಂತರ್ಜಾಲದ (ಇಂಟರ್ನೆಟ್) ಒಂದು ಗುಪ್ತ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಗೂಗಲ್‌ನಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸರ್ಚ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹುಡುಕಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಈ ಗುಪ್ತ ಜಾಲವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಟಾರ್ ಬ್ರೌಸರ್‌ನಂತಹ (Tor browser) ವಿಶೇಷ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಚಲು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಇದನ್ನು ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ ಅನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಅನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು:

- **ಸರ್ಫೇಸ್ ವೆಬ್ (The Surface Web):** ಇದು ನಾವು ಪ್ರತಿದಿನ ಬಳಸುವ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ವಾಹಿನಿಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಮಳಿಗೆಗಳಂತಹ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹುಡುಕಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಡೀಪ್ ವೆಬ್ (The Deep Web):** ಇದು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ನ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಗುಪ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಾನಿಕಾರಕವಲ್ಲ. ಇದು ಖಾಸಗಿ ಡೇಟಾಬೇಸ್‌ಗಳು, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಸ್‌ವರ್ಡ್-ರಕ್ಷಿತ ಇಮೇಲ್ ಇನ್‌ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- **ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ (The Dark Web):** ಇದು ಡೀಪ್ ವೆಬ್‌ನ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು

ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು (ಎನ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟನ್) ಮೂಲಕ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮರೆಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- **ಅನಾಮಧೇಯತೆ:** ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರು ಮತ್ತು ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಹೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮರೆಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಗುರುತು ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಅನೇಕ ಎನ್‌ಕ್ರಿಪ್ಟೆಡ್ ಸರ್ವರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ರವಾನಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **ವಿಶೇಷ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳು:** ಡಾರ್ಕ್ ವೆಬ್ ಸೈಟ್‌ಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ .com ಅಥವಾ .org ನೊಂದಿಗೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಬದಲು, .onion ನಂತಹ ಡೊಮೇನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ.
- **ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಬಳಕೆಗಳು:** ಇದು ಅಕ್ರಮ ಸರಕುಗಳು ಅಥವಾ ಕದ್ದ ದತ್ತಾಂಶಗಳಂತಹ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪತ್ರಕರ್ತರು, ವಿನ್ಯಾಸಗಾರರು (ಶಿಲ್ಪಿದಾರರು) ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದು ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಯಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇದನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ರೋಜ್‌ಗಾರ ಯೋಜನೆ (PM-VBRY)

ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು 'ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ ರೋಜ್‌ಗಾರ ಯೋಜನೆ'ಯ (PM-VBRY) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ₹2,400 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

PM-VBRY ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕುರಿತು:

- ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು 2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

- **ಅನುಷ್ಠಾನ:** ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 'ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವಾಲಯ'ವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ನೌಕರರು ₹15,000 ವರೆಗಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಉದ್ಯೋಗದಾತರ ಕಡೆಯಿಂದ, ಆರು ತಿಂಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಉದ್ಯೋಗದ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹೊಸ ನೌಕರನ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ₹3,000 ವರೆಗಿನ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯಪಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

QS ಜಾಗತಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ 2027 ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಮತ್ತು ವರದಿಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತದ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ನೀಡುವ QS ಜಾಗತಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ 2027 ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಅವಲೋಕನಗಳು:

- ಈ ಶ್ರೇಯಾಂಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜಗತ್ತಿನ 106 ದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ 1,500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದೆ
- ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 52 ಭಾರತೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದ್ದು, ಇದರೊಂದಿಗೆ

ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿದ 5ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

- ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಅಗ್ರ 5 ಉನ್ನತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕ (US) ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟನ್ (UK) ದೇಶಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಿವೆ.

ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಅಗ್ರ 5 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು:

1. ಮ್ಯಾಸಚೂಸೆಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ (MIT), ಅಮೆರಿಕ (US)
2. ಇಂಪೀರಿಯಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಲಂಡನ್, ಬ್ರಿಟನ್ (UK) (ಜಂಟಿ ಸ್ಥಾನ - Tied)
3. ಸ್ವಾನ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಮೆರಿಕ (US) (ಜಂಟಿ ಸ್ಥಾನ - Tied)
4. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬ್ರಿಟನ್ (UK)
5. ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಮೆರಿಕ (US)

ಅಗ್ರ 5 ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು: QS ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕ 2027

ಭಾರತೀಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕ	ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ	ಜಾಗತಿಕ ಶ್ರೇಯಾಂಕ
1	IIT ದೆಹಲಿ	118
2	IIT ಬಾಂಬೆ	134
3	IIT ಮದ್ರಾಸ್	170
4	IIT ಖರಗ್‌ಪುರ	205
5	IIT ಕಾನ್ಪುರ	221 (ಜಂಟಿ ಸ್ಥಾನ - Tied)
6	IISc ಬೆಂಗಳೂರು	221 (ಜಂಟಿ ಸ್ಥಾನ - Tied)

QS ಶ್ರೇಯಾಂಕದ ಕುರಿತು:

- QS (Quacquarelli Symonds) ಸಂಸ್ಥೆಯು 1990 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ಈ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬ್ರಿಟನ್ ಲಂಡನ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶ, ಉನ್ನತ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.
- 2004 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ QS ಶ್ರೇಯಾಂಕವು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಮುಖ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತವಾಗಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜಾಗತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು 10 ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ, ಉದ್ಯೋಗದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಅನುಪಾತ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಜಾಲ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಪಾತ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರ 2.0 ಸರ್ಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರ 2.0 (PMAY-U 2.0) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹ ನಗರ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 2.13 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರ 2.0 ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoHUA) ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ₹2.50 ಲಕ್ಷ ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **25 ಜೂನ್ 2015** ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಮೂಲ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರದ (PMAY-U) ನವೀಕರಿಸಿದ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಈ 2.0 ಯೋಜನೆಯನ್ನು **ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2024** ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ದೇಶದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ (EWS), ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಗುಂಪಿನ (LIG) ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯದ ಗುಂಪಿನ (MIG) ಕುಟುಂಬಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಹತೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾದ ಆದಾಯದ ಮಾನದಂಡಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:
 - **ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ (EWS) ಕುಟುಂಬಗಳು:** ಈ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು ₹3 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು.
 - **ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯದ ಗುಂಪಿನ (LIG) ಕುಟುಂಬಗಳು:** ಈ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು ₹3 ಲಕ್ಷದಿಂದ ₹6 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು.
 - **ಮಧ್ಯಮ ಆದಾಯದ ಗುಂಪಿನ (MIG) ಕುಟುಂಬಗಳು:** ಈ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವು ₹6 ಲಕ್ಷದಿಂದ ₹9 ಲಕ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು.
- ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ULBs) ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಈ ವೆಚ್ಚ-ಹಂಚಿಕೆ ಮಾದರಿಯು ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರ (PMAY-U) ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ನಗರ 2.0 (PMAY-U 2.0) ಎರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳು ಸೇರಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ 1.27 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿವೆ.

- ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸಚಿವಾಲಯ: ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು (MoRD) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.
- **ಹಿನ್ನೆಲೆ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಈ ಹಿಂದಿನ ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು (IAY) ಪುನರ್ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ 1 ಏಪ್ರಿಲ್ 2016 ರಂದು ಈ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.

ಖಾನ್ ಕ್ವೆಸ್ಟ್ (KHAAN QUEST) 2026 ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ **ರಕ್ಷಣೆ**

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಮಂಗೋಲಿಯಾದ ಉಲಾನ್‌ಬಾಟರ್‌ನ ಫೈವ್ ಹಿಲ್ಸ್ ತರಬೇತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ 20 ರಿಂದ ಜುಲೈ 3 ರವರೆಗೆ 'ಖಾನ್ ಕ್ವೆಸ್ಟ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಖಾನ್ ಕ್ವೆಸ್ಟ್' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವು 2003 ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾ (USA) ಮತ್ತು ಮಂಗೋಲಿಯಾದ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- ನಂತರ, 2006 ರಿಂದ ಈ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇದರ 23 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸನ್ನದಿನ 7 ನೇ ಅಧ್ಯಾಯದ (Chapter VII of the United Nations Charter) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶಾಂತಿ ಬೆಂಬಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾಗವಹಿಸುವ ದೇಶಗಳ ಸೈನ್ಯದ ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸುವುದು ಈ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನೆ-ಗ್ರಾಮೀಣ (PMAY-G) ಬಗ್ಗೆ:

ದ್ವಿಭಾಷೆ

(ಕನ್ನಡ & English)

UPSC PRELIMS CUM MAINS-2027

WITH NCERT FOUNDATION COURSE

Integrated Foundation Program for UPSC CSE 2027

ಅವಧಿ:

9 ತಿಂಗಳುಗಳು

ಪ್ರಾರಂಭ - 13ನೇ ಜುಲೈ 2026

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- NCERT ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು
- ದ್ವಿಭಾಷಾ ಮಾದರಿ (ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್)
- ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಹಾಗೂ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಎರಡರಲ್ಲೂ ತರಗತಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ & ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಮಗ್ರಿ
- ಅನುಭವಿ ಬೋಧಕರಿಂದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮಗ್ರ ಬೋಧನೆ
- ನೈತಿಕತೆ, ಪ್ರಬಂಧ ಮತ್ತು CSAT ತಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಆದ್ಯತೆ
- ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿಗೆ ಉಚಿತ ಪ್ರವೇಶ
- ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸರಣಿ (Weekly Revision Test)

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ

ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು & ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್

SUBSCRIBE

TIME TABLE

10% OFF

EARLY BIRD OFFER

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

08069405205

08069405206

ಆಫ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕ:

~~₹90,000/-~~

₹,81,000/-

ಆನ್‌ಲೈನ್ ತರಗತಿಗಳ ಶುಲ್ಕ:

~~₹70,000/-~~

₹,63,000/-

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಛೇರಿ ವಿಳಾಸ: ನಂದಾ ಅಶೀರ್ವಾದ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, 3ನೇ ಮಹಡಿ, ವಿಲೇಜ್ ಹೈಪರ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮೇಲೆ, ಚಂದ್ರಾಲೇಖಿಟ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560072

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ ಕರ್ಮ- ಮೇನ್ಸ್ 2026 ದಾವಣಗೆರೆ

ಬ್ಯಾಚ್-3 | 6ನೇ ಜುಲೈ 2026

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
 ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್, ಐಎಎಸ್

 ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ	 ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (6-7 ತಿಂಗಳು)	 ದ್ವಿಭಾಷಾ ಭೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ - (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)
 ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ	 ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು	 ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು

FEE: ದಾವಣಗೆರೆ ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

~~₹ 45,000/-~~ **₹ 40,500/-**

Early Bird Offer Discount Only till 4th July 2026

10% OFF

 GIRIDHAR SIR ETHICS	 SHIVANAND SIR POLITY (HONORARY ADVISOR)	 SHASHANK SIR GEOGRAPHY	 DHRUV SIR GEOGRAPHY (HONORARY ADVISOR)	 NAVEEN SIR HISTORY	 NANDAN SIR ENVIRONMENT & CA	 MAHESH SIR ECONOMY (HONORARY ADVISOR)
 PRAJWAL SIR SOCIETY	 SRIKANTH SIR SCIENCE & TECHNOLOGY	 VINAYAK SIR HISTORY	 MAMDAPUR SIR PHYSICS	 LINGARAJU SIR ESSAY	 YOGANAND SIR AGRICULTURE	 NINGAPPA SIR MENTAL ABILITY

☎ 08069405206 🌐 www.instakas.com | instacourses.insightsonindia.com

ದಾವಣಗೆರೆ ಕಚೇರಿ: #1092, ಜಾಧವ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ರಿಂಗ್ ರೋಡ್, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಬಡಾವಣೆ, ಎಜು ಏಷ್ಯಾ ಶಾಲೆ ಎದುರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ.577004

✉ support@insightsias.com ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಹೈದರಾಬಾದ್ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

ಕೆ.ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ ಪ್ರಿಲಿಮ್ಸ್- ಕಮ್-ಮೇನ್ಸ್

2026 ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಾರಂಭ ದಿನಾಂಕ

29ನೇ
ಜೂನ್ 2026

BATCH-5

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:

- ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿತ ತರಗತಿಗಳು (8-9 ತಿಂಗಳು)
- ದ್ವಿಭಾಷಾ ಭೋಧನಾ ಮಾಧ್ಯಮ -(ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ)
- ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುವುದು
- ಅನುಭವಿ ತರಬೇತುದಾರರಿಂದ ಮೂಲಭೂತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿದ ತರಗತಿಗಳು
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಟೆಸ್ಟ್ ಸರಣಿ, ಅಫ್ಲೈನ್ & ಆನ್‌ಲೈನ್

ತರಬೇತುದಾರರು

GIRIDHAR SIR
ETHICS

SHIVANAND SIR
POLITY
(HONORARY ADVISOR)

SHASHANK SIR
GEOGRAPHY

DHRUV SIR
GEOGRAPHY
(HONORARY ADVISOR)

NAVEEN SIR
HISTORY

NANDAN SIR
ENVIRONMENT & CA

MAHESH SIR
ECONOMY
(HONORARY ADVISOR)

PRAJWAL SIR
SOCIETY

SRIKANTH SIR
SCIENCE & TECHNOLOGY

VINAYAK SIR
HISTORY

MAMDAPUR SIR
PHYSICS

LINGARAJU SIR
ESSAY

YOGANAND SIR
AGRICULTURE

NINGAPPA SIR
MENTAL ABILITY

EARLY BIRD OFFER

10%
OFF

DISCOUNT

valid till
27th Jun 2026

SUBSCRIBE HERE

ಆಫ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

₹ 55,000/-

₹ 49,500/-

incl. taxes

ಆನ್‌ಲೈನ್ ಶುಲ್ಕ:

₹ 45,000/-

₹ 40,500/-

incl. taxes

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಚೇರಿ:

INSTA KAS , 1134/1, 2 ನೇ ಮಹಡಿ, ಶರಾವತಿ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ಸರ್ವಿಸ್ ರಸ್ತೆ, ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ ಮೆಟ್ರೋ
ನಿಲ್ದಾಣದ ಎದುರು, RPC ಲೇಔಟ್, ವಿಜಯನಗರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560040.

ಸಂಪರ್ಕ:

08069405206

ಮೇಲ್:

support@insightsias.com

www.instakas.com

instacourses.insightsonindia.com

ಶಾಖೆಗಳು: ಬೆಂಗಳೂರು | ದೆಹಲಿ | ಶ್ರೀನಗರ | ದಾವಣಗೆರೆ

INSIGHTSIAS
IAS, IAF, IAS, IAS PREPARATION

INSTAKAS

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಗಳು

COMMUNICATION PAPER-2

STARTS ON

06th July 2026

- Comprehensive Coverage of Syllabus
- Classes by Expert Faculty
- KPSC/KEA PYQ's Discussion
- One-on-One Mentorship
- Sectional (3) & Full Length Test (2)

ಸಂವಹನ ಪತ್ರಿಕೆ- II, ತರಗತಿಗಳು

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಕನ್ನಡ
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್

~~₹ 5,000/-~~
₹ 4,000/-
incl. taxes

20% OFF
 Till 4th Jul 2026

PSI PAPER-1

STARTS ON

11th August 2026

ಪಿಎಸ್‌ಐ ಪತ್ರಿಕೆ -1 ತರಗತಿಗಳು

- ಪ್ರಬಂಧ
- ಅನುವಾದ
- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ

SUBSCRIBE HERE

~~₹ 2,500/-~~
₹ 2,000/-
incl. taxes

20% OFF
 Till 8th Aug 2026

COMBINED PACKAGE

₹ 5,100/-

TIME TABLE

Bengaluru Office:
 2nd floor, 30 feet, 1133/B, Service Rd,
 opposite to Bunt's Sangha, Hampi
 Nagar, RPC Layout, Vijayanagar,
 Bengaluru, Karnataka 560040

Contact:
 08069405206

Mall:
 support@insightsias.com

www.insightsonindia.com
 instacourses.insightsonindia.com

Branches: Bengaluru | Delhi | Srinagar | Davanagere